

Задача 1:

А) Средната продължителност на предстоящия живот е един от най-важните показатели за комплексна оценка на здравния статус на населението. Тя се определя като среден брой години, които предстои да преживее индивид на дадена възраст, ако се запазят сегашните коефициенти на повъзrastова смъртност. Обща тенденция в икономически развитите страни е повишаване на средната продължителност на предстоящия живот в резултат на намаляване на детската и общата смъртност.

В *таблица 1.4.* е показана средната продължителност на предстоящия живот по пол в България.¹

Таблица 1.4. Средна продължителност на предстоящия живот по пол в България			
(в години)			
Година	Мъже	Жени	Разлика
1900	40,0	40,1	
1935 -1939	50,9	52,6	
1956 -1957	64,2	67,6	
1969 -1971	68,6	73,9	
1984 -1986	68,2	74,4	
1992 -1994	67,3	74,9	
2000	68,2	75,3	
2001 - 2003	68,7	75,6	
2003 - 2005	69,0	76,3	

1. Анализирайте динамиката и съществуващите тенденции в средната продължителност на предстоящия живот по пол.

2. Защо този показател е един от най-важните при оценка здравния статус на популационно равнище и характеризира нивото на развитие в дадена страна?

Отговор:

---

¹ Източник: НСИ, сб. Население.

Таблица 1.4. Средна продължителност на предстоящия живот по пол в България				мъже		жени	
(в години)				при постоянна база	при верижна база	при постоянна база	при верижна база
Година	Мъже	Жени	Разлика	$\Delta Y_{t/1} = Y_t - Y_1$	$\Delta Y_{t/t-1} = Y_t - Y_{t-1}$	$\Delta Y_{t/1} = Y_t - Y_1$	$\Delta Y_{t/t-1} = Y_t - Y_{t-1}$
1900	40	40,1	-0,1				
1935 - 1939	50,9	52,6	-1,7	10,9	10,9	12,5	12,5
1956 - 1957	64,2	67,6	-3,4	24,2	13,3	27,5	15
1969 - 1971	68,6	73,9	-5,3	28,6	4,4	33,8	6,3
1984 - 1986	68,2	74,4	-6,2	28,2	-0,4	34,3	0,5
1992 - 1994	67,3	74,9	-7,6	27,3	-0,9	34,8	0,5
2000	68,2	75,3	-7,1	28,2	0,9	35,2	0,4
2001 - 2003	68,7	75,6	-6,9	28,7	0,5	35,5	0,3
2003 - 2005	69	76,3	-7,3	29	0,3	36,2	0,7

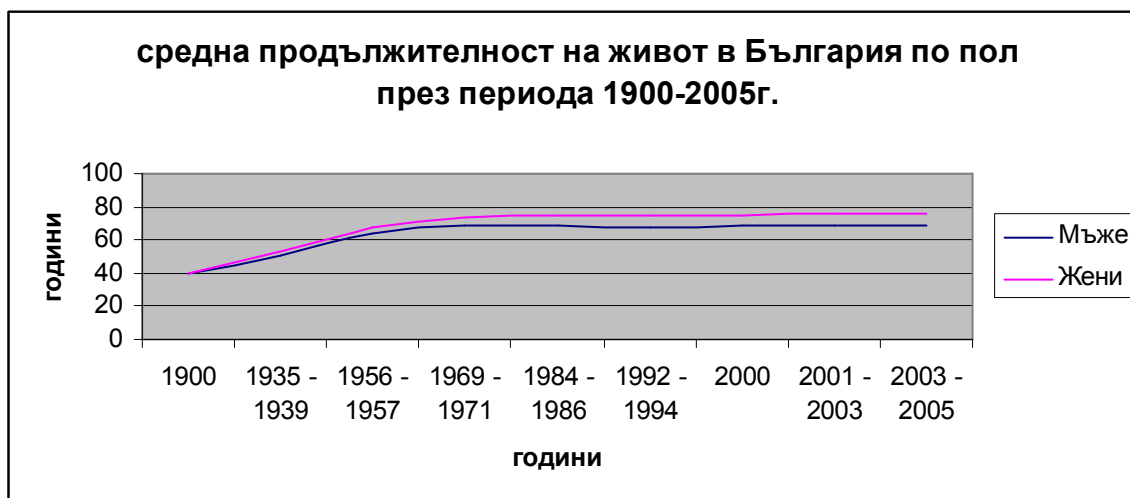
При мъжете се наблюдава увеличение на средната продължителност на предстоящия живот в България през периода 1900-2005г. Като за база за сравнение се използва 1900г. Увеличението на средната продължителност на предстоящия живот в България при мъжете е с 29 години в сравнение с базисната 1900г. Ако се вземе в предвид предходната година се наблюдава намаление на продължителността на предстоящия живот през периодите от 1984-1986г. с 0,4 по-малко в сравнение с предходния период 1969-1971г. Също така намаление на продължителността на живеене сред мъжете има и през периода 1992-1994г. с 0,9 в сравнение с предходния период 1984-1986г.

При жените също се наблюдава увеличение на средната продължителност на предстоящия живот в България през периода 1900-2005г. Като за база за сравнение се използва 1900г. Увеличението на средната продължителност на предстоящия живот в

България при жените е с 36,2 години в сравнение с базисната 1900г. Ако се вземе в предвид предходната година се наблюдава увеличение на продължителността на предстоящия живот целия анализиран период 1900г.-2005г.

Като цяло тенденцията на нарастване на средната продължителност на живот в България се запазва като нарастваща, макар и това нарастване да е незначително. Средната продължителност на живота за мъжете е по-ниска от тази за жените. За 2005г. съответните стойности са 69г. за мъжете, а за жените е 76,3 или жените живеят с около седем години повече.

Средна продължителност на живота на населението в България по пол през отделни времеви периоди

Показателите за позитивно здраве са тези, свързани с физическото развитие, индексите на здравето, оценяващите здравната култура и здравословния стил на живот, индекси за качеството на живот, средна продължителност на предстоящия живот и др. Общественото здраве се явява резултативна (зависима) променлива на множество на брой фактори – човешката биология, социалната и жизнена среда, стила на живот, системата на здравеопазване.

Броя на годините от предстоящия живот, при условие че през цялата продължителност на предстоящия живот на това поколение смъртността се запазва същата, каквато е в момента на изчисляване. Средната продължителност на предстоящия живот е един от най-информативните и важни здравни индикатори. Средната продължителност на предстоящия живот е условен показател, защото изисква